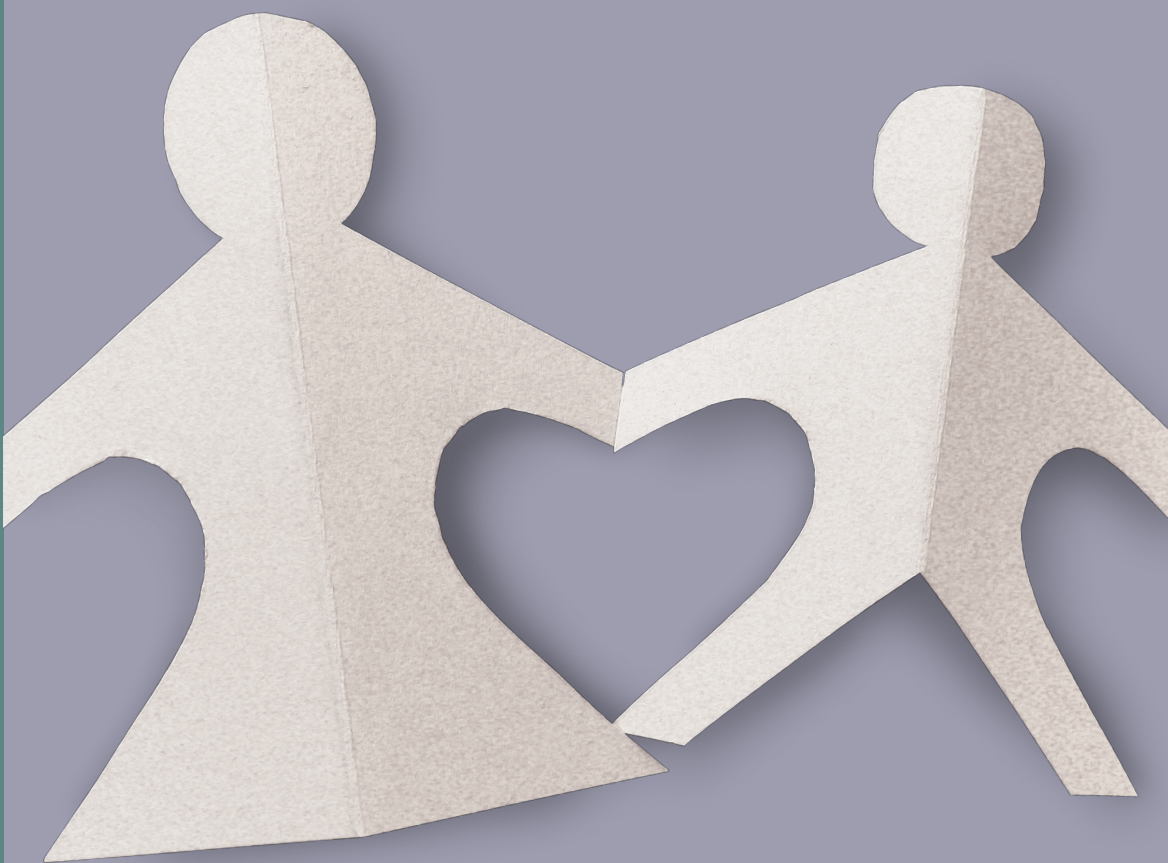

Pedagoški koncept **Reggio Emilia** in Kurikulum za vrtce: podobnosti v različnosti

Uredniki: **Tatjana Devjak, Marcela Batistič Zorec,
Janez Vogrinc, Darija Skubic in Sanja Berčnik**

Uredniki

Tatjana Devjak, Marcela Batistič Zorec, Janez Vogrinc,
Darija Skubic in Sanja Berčnik

**PEDAGOŠKI KONCEPT REGGIO EMILIA
in KURIKULUM ZA VRTCE:
podobnosti v različnosti**

Profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev
za izvajanje elementov posebnih pedagoških načel
koncepta **Reggio Emilia** na področju predšolske vzgoje
2008–2013

PEDAGOŠKI KONCEPT REGGIO EMILIA in KURIKULUM ZA VRTCE: podobnosti v različnosti

Uredniki

**Tatjana Devjak, Marcela Batistič Zorec, Janez Vogrinc,
Darija Skubic in Sanja Berčnik**

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Ljubljana, september 2010

Pedagoški koncept Reggio Emilia in Kurikulum za vrtce: podobnosti v različnosti

<i>Uredniki</i>	Tatjana Devjak, Marcela Batistič Zorec, Janez Vogrinc, Darija Skubic in Sanja Berčnik
<i>Recenzija</i>	Tatjana Vonta, Pedagoška fakulteta Koper, Univerza na Primorskem in Mateja Pšunder, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru
<i>Slovenski jezikovni pregled</i>	Darija Skubic in Tomaž Petek
<i>Angleški jezikovni pregled</i>	Aleksandra Hribar Košir
<i>Izdala in založila</i>	Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani
<i>Za izdajatelja</i>	Janez Krek, dekan
<i>Oblikovanje naslovnice</i>	Roman Ražman
<i>Oblikovanje in prelom</i>	Igor Cerar
<i>Tisk</i>	Tiskarna Littera picta d.o.o. Ljubljana
<i>Naklada</i>	400 izvodov

©2010 avtorji

Knjigo financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

373.2.091.4(082)

373.2.016(082)

PEDAGOŠKI koncept Reggio Emilia in Kurikulum za vrtce:
podobnosti v različnosti / uredniki Tatjana Devjak ... [et al.]. -
Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2010

ISBN 978-961-253-052-5

1. Devjak, Tatjana 2. Kurikulum za vrtce
252457216

Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani je izključni imetnik vseh materialnih avtorskih pravic te publikacije. Prepovedano je kopiranje ali kakršnokoli razmnoževanje dela brez dovoljenja založbe in avtorjev.

KAZALO VSEBINE

Predgovor	1
Uvod v monografijo	3
1 PEDAGOŠKI KONCEPT Reggio Emilia	9
<i>R. Kroflič</i> Etična in politična dimenzija projekta Reggio Emilia	11
<i>M. Batistič Zorec</i> Participacija otrok v slovenskih vrtcih z vidika stališč in izkušenj vzgojiteljev	67
<i>A. Hočevnar, M. Kovač Šebart</i> Kurikulum za vrtee vs. pedagoški pristop Reggio Emilia: domnevne razlike in podobnosti	87
<i>T. Devjak, J. Benčina, S. Berčnik, S. Devjak, A. Jug, J. Lepičnik Vodopivec</i> Pogledi staršev otrok na življenje in delo vrtca	121
<i>S. Berčnik, T. Devjak</i> Vrtec in lokalna skupnost v luči kakovosti izvajanja predšolske vzgoje: slovenski vrtci in koncept Reggio Emilia	173
2 KURIKULARNA PODROČJA V VRTCU skozi prizmo pedagoškega koncepta Reggio Emilia	211
<i>J. Zajec</i> Analiza gibalnih/športnih dejavnosti otrok in vzgojiteljev kot argument za vključevanje nekaterih dejavnikov zdravega načina življenja v vrtee	213
<i>D. Skubic</i> Pomen besednega in nebesednega izražanja v pedagoškem pristopu Reggio Emilia	233
<i>U. Podobnik, R. Bračun Sova</i> Likovno-pedagoška praksa v slovenskih vrtcih skozi prizmo pedagoškega pristopa Reggio Emilia	255

<i>B. Borota</i>	
Dokumentiranje glasbenega razvoja otrok v slovenskih vrtcih z vidika pristopa Reggio Emilia	275
<i>V. Geršak</i>	
Ples kot ustvarjalni proces in medpodročno povezovanje: analiza stanja v slovenskih vrtcih	291
<i>H. Korošec</i>	
Gledališko-lutkovno ustvarjanje: izmenjava idej med vzgojiteljem in otrokom	307
<i>D. Krnel, B. Bajd</i>	
Zgodnje učenje naravoslovja	325
<i>A. Rožič, N. Turnšek</i>	
Moč in omejitve ideje kompetentnega otroka	339
3 REFLEKSIJA NEKATERIH AVTORJEV na elemente pedagoškega pristopa Reggio Emilia v slovenskih vrtcih	359
<i>T. Vec</i>	
Osnove dobre komunikacije z otroki in njihovimi starši	361
<i>T. Rupnik Vec</i>	
Kritično mišljenje v vzgojno-izobraževalni in razvojni perspektivi	389
<i>A. Jug</i>	
Segmenti akcijskega raziskovanja v pedagoškem pristopu Reggio Emilia	407
<i>J. Vogrinc, V. Podgornik</i>	
Analiziranje pedagoške dokumentacije	419
<i>A. Polak</i>	
Refleksija pedagoškega dela v vrtcu: razsežnosti in pomen za profesionalni razvoj	431
Predstavitev avtorjev	445
Stvarno kazalo	449
Kazalo imen	457

PREDGOVOR

Znanstvena monografija z naslovom **Pedagoški koncept Reggio Emilia in Kurikulum za vrtce: podobnosti v različnosti** je že druga znanstvena monografija, ki je nastala v okviru projekta Profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev za izvajanje elementov posebnih pedagoških načel koncepta Reggio Emilia na področju predšolske vzgoje (2008–2013), tj. v prvem samostojnem projektu Oddelka za predšolsko vzgojo Pedagoške fakultete v Ljubljani. Prvi del monografije zajema teoretične prispevke, v katerih avtorice in avtorji predstavijo pedagoški koncept Reggio Emilia z različnih vidikov, drugi del predstavi poglede avtorjev na kurikularna področja v vrtcu skozi prizmo pedagoškega koncepta Reggio Emilia, tretji del zaokroži monografijo z refleksijo nekaterih avtorjev na elemente pedagoškega koncepta Reggio Emilia v slovenskih vrtcih.

Monografija prikaže sinergijo dveh sociološko in kulturološko na videz oddaljenih konceptov ter implementacijo elementov pedagoškega koncepta Reggio Emilia v predšolsko vzgojo pri nas. Prispevki prinašajo sinergijo teh dveh konceptov in diskurz, v katerem je pedagogika poslušanja temelj odnosa ne samo med otrokom in vzgojiteljem, ampak med otroki samimi. Pedagogika poslušanja je povezana z etiko skrbi, z etiko osebnega srečanja E. Levinasa, s političnimi koncepti inkluzivne skupnosti, participacije (otrok), pripoznanja ter metodiko induktivnega pristopa. V konceptu Reggio Emilia vodenje iz skupnosti vključuje teoretično in praktično sintezo medosebnih razmerij, sklenjenih med otroki, družinami, ponudniki storitev in širšo družbo; sodelovanje med vrtcem in starši prepoznavamo skozi zakonodajo in Kurikulumom za vrtce, ki v enem izmed glavnih načel opredeljuje pogoje sodelovanja. Ti po mnenju avtorjev že nakazujejo elemente partnerskega odnosa.

Monografija je še eden izmed mnogih rezultatov znanstveno-raziskovalnega dela učiteljev in asistentov na fakultetah treh univerz: Pedagoške fakultete, Filozofske fakultete in Fakultete za upravo Univerze v Ljubljani, Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru in Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem. Kot dekan te fakultete pozdravljam takšno delo in ga toplo priporočam v branje.

*izr. prof. dr. Janez Krek
dekan Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani*

IZ RECENZIJ

PRIČUJOČA MONOGRAFIJA na enem mestu izčrpno in sistematično obravnava pedagoški koncept Reggio Emilia. Vendar pa rdeča nit monografije ni zgolj teoretična predstavitev navedenega koncepta, temveč proučevanje možnosti vključevanja elementov obravnavanega koncepta v slovenski Kurikulum za vrtce, zaradi česar je monografija širše uporabna in aktualna. Vsebina monografije je pestra, saj avtorji in avtorice tematiko osvetljujejo iz različnih zornih kotov. Prispevki v monografiji so glede na tematiko smiselno razvrščeni v tri večje vsebinske sklope, kar prispeva k njeni preglednosti in urejenosti. Besedila odlikuje zborna slovenščina, bogata strokovna terminologija in pravilna uporaba znanstvenega aparata. Uporabljena bibliografija v prispevkih je aktualna in obsežna. Bržkone ne velja spregledati tudi pestro zastopanost avtorjev prispevkov, med katerimi so številni priznani strokovnjaki s področja predšolske vzgoje. Pričujoča znanstvena monografija bo s svojo vsebino nedvomno pripomogla ne le k razumevanju in vrednotenju pedagoškega koncepta Reggio Emilia, temveč hkrati predstavlja pomemben korak k razumevanju, načrtovanju, izvedbi, spremljavi in razvoju predšolske vzgoje v slovenskem prostoru.

— DR. MATEJA PŠUNDER

Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta

MONOGRAFIJA *Pedagoški koncept Reggio Emilia in Kurikulum za vrtce: podobnosti v različnosti* predstavlja pomemben prispevek k razumevanju enega najbolj odmevnih pedagoških konceptov sodobnega časa, saj na enem mestu izčrpno teoretično osvetljuje koncept Reggio Emilia. Ob tem avtorji soočajo elemente koncepta Reggio Emilia s Kurikulumom za vrtce, iščejo odgovore na vprašanja ali jih je mogoče prenesti v našo prakso in pod kakšnimi pogoji ter ali jih je po mnenju izvajalcev in staršev že mogoče zaznati v praksi naših vrtcev, opozarjajo na vrzeli in podajajo predloge za oplemenitenje naše prakse. Prav to soočanje daje monografiji posebno težo in širšo uporabnost v našem prostoru. Vsebinska naravnost monografije bo zanesljivo pomembno prispevala k razvoju predšolske vzgoje v slovenskem prostoru zlasti na področju kakovostnega načrtovanja, dokumentiranja, izvedbe, spremljave in vrednotenja predšolske vzgoje, na področju nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev, pri oblikovanju partnerskega odnosa med otroki, vzgojitelji, starši in lokalno skupnostjo ter uveljavljanju participacije otrok.

— DR. TATJANA VONTA

Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta Koper

ISBN 978-961-253-052-5

9 789612 530525

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropske socialne unije